

eene attentie van den Wirth en de twee dochters van de oude Wirthin bedienden ons, dit mocht niet door de gewonc „Mädchen” gebeuren. 'sNamiddags was er bloemenfeest (dit was natuurlijk *niet* ter eere van mij) en zat ik alweer tusschen de muzikanten en dronk wijn met hen. Ik zal verder maar zwijgen over den lof die mij en v. Anrooy werd toegezwaaid. — Wij hadden nooit gedacht zóó ver van huis zoo'n fuif te hebben.”

C. A. J. Bastiaenen

„DE UTRECHTSCHÉ DOM” TE GOUDA

Op zijn speurtochten naar gevelstenen en uithangborden beperkt de heer A. G. Ubaghs zich reeds lang niet meer tot stad en provincie Utrecht. Ons maandblad heeft al vele malen geprofiteerd van zijn nasporingen en ook van de foto's die hij van de diverse objecten maakte. Het land verder doorgaande trof hij reeds menigmaal een uithangteken of steen aan die op Utrecht betrekking heeft.

Zó te Gouda, waar hij op de Lange Tiendeweg aan een café het uithangbord „De Utrechtsche Dom” vond. Gaarne publiceren wij hieronder een foto van dit bord, en ook de gegevens die de heer Ubaghs in een gesprek met de caféhouder, de heer W. Erberveld verkreeg.

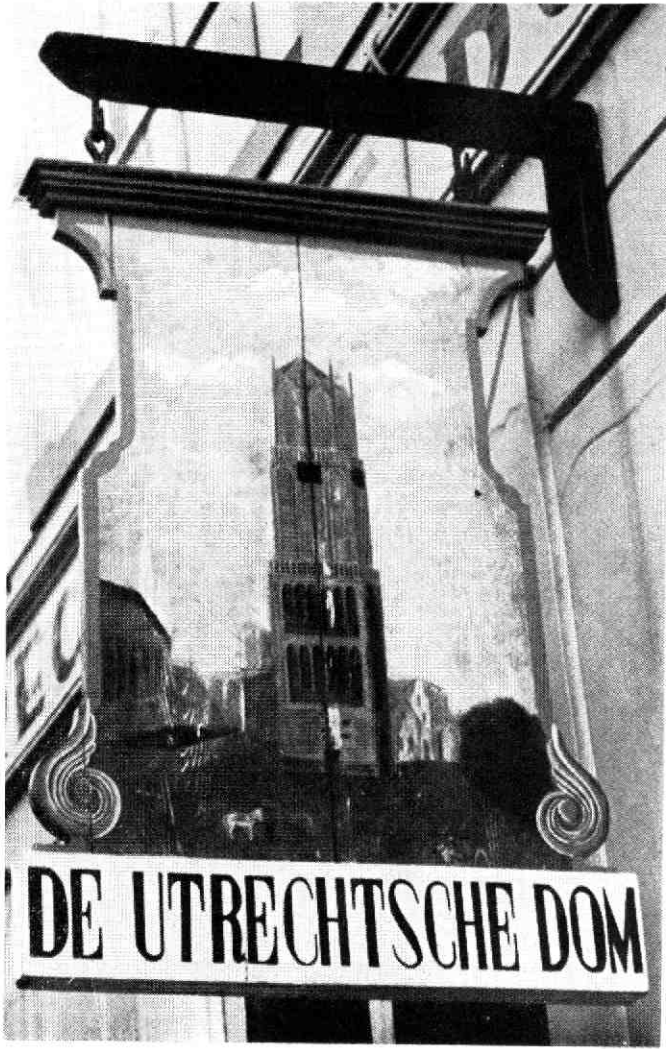
De oudste gevonden vermelding waarin de benaming „De Utrechtsche Dom” voor het huis op de hoek van Lange Tiendeweg en Geuzenstraat voorkomt, dateert van 1753. Minstens twee eeuwen is deze naam dus al op de Tiendeweg bekend en zeker nog wel langer, want in de vermelding wordt tevens gezegd dat dit huis vanouds zo geheten werd.

Niet zo lang, maar toch al een respectabele tijd, is het pand in eigendom bij leden van hetzelfde geslacht, namelijk dat van de familie Erberveld. In 1874 kocht Leonardus Erberveld, bouwman te Gouda, twee huizen met een stal van Johannes van der Bijl, die van beroep stalhouder was.

In de omschrijving van deze bezittingen kwam later wel enige wijziging: huis, stal, koetshuis en erf, hetgeen een gevolg was van diverse veranderingen, die in het complex werden aangebracht. Deze zijn niet meer geheel na te gaan, maar wel is gevonden, dat de bouw van het hotel geschiedde in 1875, zodat dit in zijn huidige vorm van dit jaar dateert.

Vroeger was er op marktdagen in en rondom „De Utrechtsche Dom” een drukte van belang. De boeren uit de omgeving, die met paard en wagen hun waren ter markt brachten, spanden op de markt aangekomen hun paarden uit, en brachten die naar de stallen van „De Utrechtsche Dom” of naar een andere uitspannerij in de stad.

Er waren er wel vier of vijf, waarvan de meesten waren gelegen in de nabijheid van de stadspoorten. Zo ook de uitspannerij van de heer

Erberveld, die reeds de derde is van het geslacht Erberveld dat „De Utrechtsche Dom” in eigendom heeft.

Deze uitspannerij ligt vlak bij de Tiendewegspoort die, evenals alle andere poorten van de stad Gouda, reeds lang geleden is afgebroken. Deze poort bevond zich aan de utrechtse kant van Gouda.

De boeren, die er hun paarden kwamen stallen, waren afkomstig uit: Krimpen, Ouderkerk, Gouderak, Stolwijk, en uit vele andere dorpen uit die streek, ook wel uit utrechtse contreien.

De marktoren werden door de boeren tevens benut om hun paar-

den opnieuw te laten beslaan. Dit gebeurde dan bij een hoefsmederij welke naast of tegenover zo'n uitspannerij gelegen was. Een paar huizen voorbij „De Utrechtsche Dom” was de hoefsmederij van Slangen. Nu worden daar geen paarden meer beslagen. Deze smederij is uitgegroeid tot een constructiewerkplaats. Nog steeds van Slangen.

Werden er vroeger, op drukke marktdagen wel zestig paarden bij de heer Erbeveld gestald, dit aantal bedraagt nu nog maar vijftien per marktdag.

Het uithangbord „De Utrechtsche Dom” hangt thans weer uit aan de Lange Tiendeweg. Net als vroeger, voor twee- of misschien wel driehonderd jaar. Het bord was sinds lang aan het Goudse stadsmuseum uitgeleend. Daar was het al die tijd in depot en, volgens de heer Erbeveld, door allerlei oorzaken nogal beschadigd. Twee jaar geleden heeft hij het teruggevraagd en door een vakkundig schilder laten repareren en bijwerken.

„De Utrechtsche Dom” is een der mooiste van de weinige nog bewaard gebleven uithangborden in Nederland.

A. G. Ubaghs

N.B. Vermoedelijk zal men achter „De Utrechtsche Dom” geen directe verbinding met de stad Utrecht behoeven te zoeken. Namens van herbergen, vooral in de nabijheid van stadspoorten, roepen graag verder gelegen streken of steden in de verbeelding op („Die Poit van Cleve” e.d.). Een utrechts voorbeeld was „De Gelderse Blom” op het Ledig Erf.

Red. O.U.

In het winkelpand Amsterdamsestraatweg 290, te Utrecht, waarin momenteel een slagerij is gevestigd, treft men de hierbij afgebeelde steen aan met opschrift „Het gilde Ondiep”. Weet niemand wat daarvan de betekenis kan zijn? Was het mogelijk een winkeliersorganisatie of een woningbouwvereniging? Ter plaatse kon men hierover geen inlichtingen verschaffen.